

KARTA KURSU

Pedagogika (II st., st. niestacjonarne, semestr pierwszy)
2025/2026

Nazwa	Wychowanie w rodzinie na przestrzeni wieków
Nazwa w j. ang.	Family education throughout the centuries

Koordinator	dr Dariusz Pierzak	Zespół dydaktyczny
		dr Dariusz Pierzak
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest interdyscyplinarne spojrzenie na ewolucję i funkcjonowanie rodziny jako pierwotnego środowiska socjalizacyjnego i opiekuńczo-wychowawczego. Kurs przedstawia diachroniczne ujęcie zadań wychowawczych, uwzględniając zmienność paradygmatów rodzicielstwa oraz dynamikę relacji wewnątrzrodzinnych na przestrzeni wieków. Szczególny nacisk położony jest na mechanizmy socjalizacji pierwotnej, kształtowanie wzorów zachowań oraz wpływ postaw i stylów wychowawczych na wieloaspektowy rozwój dziecka. Program kursu pozwala na diagnozę współczesnych zagrożeń procesu wychowawczego i specyfiki funkcjonowania różnych typów rodzin.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza pedagogiczna i historyczno-oświatowa
Umiejętności	Umiejętność krytycznej analizy dokonań w zakresie wychowania i nauczania w historycznym ujęciu,
Kursy	Historia wychowania i myśli pedagogicznej , Edukacja nieformalna dziecka w ujęciu historycznym

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Student(ka) Ma pogłębioną wiedzę na temat edukacji oraz jej filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw.	K_W02
	W02 Student(ka) Zna w sposób pogłębiony struktury społeczne i instytucje życia społecznego oraz chodzące między nimi relacje.	K_W03
	W03 Student(ka) zna wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym.	K_W04

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu										Odniesienie do efektów kierunkowych						
	U01 Student(ka) Interpretuje, wyjaśnia i przewiduje zjawiska edukacyjne, posługując się pogłębioną wiedzą z zakresu pedagogiki i nauk współpracujących. U02 Student(ka) Posługuje się pogłębioną wiedzą o różnych rodzajach struktur i instytucji życia społecznego, tłumaczy i ocenia zachodzące między nimi relacje i dobiera sposoby skutecznego komunikowania się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców oraz odpowiednio uzasadnia przyjęte stanowisko										K_U02 K_U03,						
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu										Odniesienie do efektów kierunkowych						
	K01 Student(ka) dokonuje pogłębionej i wielowymiarowej samooceny wiedzy i umiejętności. Jest gotów do doskonalenia warsztatu pracy pedagoga i podejmowania całościowej aktywności edukacyjnej. Jest zdolny do inicjowania podobnych działań u innych, K02 Student(ka) podejmuje działania w sposób profesjonalny w oparciu o najnowszą wiedzę z zakresu pedagogiki i nauk pomocniczych. Działa zgodnie z zasadami etyki zawodowej.										K_K01 K_K02						
Organizacja																	
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach															
		A		K		L		S		P		E					
Liczba godzin	10																
10																	

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja, przygotowanie referatu na zadany temat związany z tematyką kursu.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X		X			
W02								X		X			
W03								X		X			
U01								X		X			
U02								X		X			
U03								X		X			
K01								X		X			

K02								X		X			
Kryteria oceny	90% praca pisemna, 10% obecność na wykładach												
Uwagi	Studia niestacjonarne												

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Tematy wykładów:

- Podstawowe pojęcia i definicje wychowania
- Funkcje wychowania
- Funkcje rodziny
- Modele rodziny
- Wychowanie w rodzinie na przestrzeni wieków w różnych epokach (społeczności pierwotne, starożytność, średniowiecze, renesans, okres staropolski, oświecenie, rewolucja przemysłowa, XX wiek, współczesność)

Wykaz literatury podstawowej

- Red. Walasek S., Albański L., Wychowanie w rodzinie na przestrzeni wieków t. 1 i 2, Jelenia Góra 2011
- Wilk J., Pedagogika rodziny, Lublin 2016
- Karbowniczek J., Błasiak A., Dybowska E., Dziecko, rodzina, wychowanie, Kraków 2015
- Red. Jundziłł J., Wychowanie w rodzinie od starożytności po XX wiek, Bydgoszcz 1994

Wykaz literatury uzupełniającej

- Kowalska-Szymańska M., Zagrożenia przebiegu procesu wychowania we współczesnej rodzinie polskiej - jakościowa analiza opinii [w] A. Michalska (red), Dylematy współczesnych rodzin. Seria: Roczniki Socjologii Rodziny. UAM, Poznań 2005, T. XVI, s. 111-125
- Kwak A., Społeczny i indywidualny wymiar rodzicielstwa [w] A. Kwak (red), Rodzicielstwo. Między domem, prawem, służbami socjalnymi. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2008, s. 30-33
- Leśniak-Walczyk P., Wychowanie w rodzinie wobec wyzwań współczesności. W: Roczniki pedagogiczne, Tom 14(50), numer 4-2022

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
	Przygotowanie pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Studium własne	15
Ogółem bilans czasu pracy		45
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2